

עמ"ת 44953/10/14 - מדינת ישראל נגד י ב (עציר),

בית המשפט המחוזי בחיפה

29 אוקטובר 2014

עמ"ת 44953-10-14 מדינת ישראל נ' ב(עציר)

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

העוררת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	י ב (עציר),

החלטה

בפני ערר על החלטת בית משפט השלום בקריות, כב' השופט דאוד מאזן, מיום 27.10.14, אשר דחה בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים, והורה על שחרורו של המשיב בחלופת מעצר לבית הוריו ברח' *** , גבעת טל, קרית אתא, בתנאים כפי שפורטו בהחלטה, ובהם בין היתר, פיקוח של מפקחים וכן איזוק אלקטרוני.

בטרם אתייחס להחלטה, אציין כי מעיון בתיק בית משפט קמא, באמצעות מערכת "נט המשפט", עולה כי החלטת השחרור ניתנה בשעה 11:24. בשעה 13:22 הוגשה הודעה חתומה על ידי עו"ד טובה שרף מטעם המאשימה, ובמסגרת אותה הודעה שהוגשה בכתב יד, נרשם "הריני להודיעך כי אין בכוונת המאשימה להגיש ערר בעניינו של הנדון. **בנסיבות אלו יש לשחרר לחלופה שקבע בית המשפט**". הערעור על ההחלטה הוגש לבית משפט זה ביום 28.10.14 בשעה 9:18. לא ברור כיצד זה נמסרה הודעה לבית המשפט קמא כי לא יוגש ערר, ומה היה הבסיס לשינוי ההחלטה אשר בגינה הוגש ערר לבית משפט זה. לא הובהר גם כיצד זה, אם נמסרה החלטה בשעה 13:22 כי לא יוגש ערר, לא בוצע השחרור בפועל עוד באותו היום.

לגופו של עניין, כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של אימים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, ועבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, היה המשיב/נאשם נשוי למתלוננת. לעת הזו הם גרושים, והמתלוננת התגוררה בבית הוריה בכח וניהלה קשר עם אדם אחר, שהוא מתלונן. המשיב צלצל אל המתלוננת ואיים כי יפגע בה ובמתלונן. בהמשך, ביום 14.10.14, הגיע לביתו של המתלונן, תקף אותו ואיים עליו.

למעשה, אין מחלוקת, וגם לא הייתה בפני בית משפט קמא, על קיומן של ראיות לכאורה. המחלוקת מתמקדת ברמת המסוכנות הנשקפת מהמשיב, וכפועל יוצא מכך גם סוגיית חלופת מעצר הבית.

עיינתי בחומר הראיות וכאמור, בדיון נקבע כי קיימות ראיות לכאורה. למעשה, מודה המשיב בעיקר המיוחס לו. האירועים

המתוארים בכתב האישום נתמכים גם בעדויות שני המתלוננים.

הראיות מצביעות, לכאורה, על מסוכנות, וזאת בשים לב לרצף האירועים המצביע על התלהטות יצרים ואובססיביות. במקרים מסוג זה של אלימות על רקע של קשר זוגי שהתפרק, קיים תמיד חשש להתפרצויות אלימות בלתי נשלטות, ומכאן המסוכנות. כפי שכבר נפסק:

"...עבירות הנעברות תוך התפרצות זעם בלתי נשלטת, וכאלה הן, לרוב, עבירות האלימות במשפחה, מחייבות מעצר, משום שחלופת מעצר, שביצועה תלוי תמיד ברצון הנאשם עצמו, אינה אפקטיבית" [בש"פ 5273/99 פלוני נ' מדינת ישראל תק-על 99(3) 205].

"בעבירות של אלימות במשפחה, ובמיוחד בעבירות של בן זוג כלפי בת זוגו, עוצמת האלימות הפיזית אינה המדד הבלעדי, אף לא המדד העיקרי, לבחינת מסוכנותו של הנאשם. על בית המשפט לבחון את 'הצבע והגוון' של המסוכנות על רקע מכלול התנהגותו של הנאשם כלפי בת הזוג" [בש"פ 655/10 חן דוידוב נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 3.1.10)].

במקרה הנוכחי הוצא גם צו הגנה אשר הופנה כנגד המשיב. אמנם לא מיוחסת למשיב עבירה של הפרת צו חוקי, ואולם לכאורה קיימת אפשרות כי ביצע את המעשים עת שידוע לו על קיומו של צו הגנה, וגם עניין זה משליך הן על רמת המסוכנות והן על האפשרות לתת בו אמון.

הגם שקיימת מסוכנות המהווה עילת מעצר, על בית המשפט החובה לבחון חלופת מעצר. לעניין זה בוחן בית המשפט אל מול נסיבות המקרה, גם את נתוני האישיים של הנאשם/המשיב.

לא ניתן להתעלם במקרה זה מהעובדה שמדובר במשיב שאין לו עבר פלילי. העדר עבר פלילי תומך בשחרור, זאת מאחר ולכאורה מדובר בהתפרצות חד-פעמית (הגם שנמשכה על מספר שלבים), ולא ניתן לומר כי מדובר באדם בעל אופי עברייני. עוד יש להביא בחשבון את העובדה שהמשיב עצור כבר מזה זמן, ויש להניח שגם תקופת המעצר, כאשר מדובר באדם שאין לו עבר פלילי, תהווה עבורו גורם מרתיע. ראו:

בש"פ 10535/08 מאור נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 21.12.08);

בש"פ 11163/08 מדינת ישראל נ' דוד סל (טרם פורסם, 4.1.09).

בשים לב לטיבו של המעשה ובמיוחד הרקע לביצוע העבירות, שקלתי האם נכון יהיה לעכב את מתן ההחלטה עד לקבלת תסקיר של שירות המבחן. ככלל, ובעבירות מסוג זה הנעברות במסגרת של תא משפחתי או של יחסים זוגיים שהתפרקו, קיים מימד פסיכולוגי, לעיתים בלתי רציונלי, המעצים את המסוכנות. מכאן גם עמד בית המשפט העליון על חשיבות הגשת תסקירים במקרים מסוג זה. ראו דברים שנאמרו בבש"פ 8171/06 עבדלימוב גוארגי נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 24.10.06):

"בשל המימד הפסיכולוגי החזק וההתנהגות הלא רציונאלית, הטבועים בעבירות מסוג זה, שמור תפקיד מיוחד לתסקיר המעצר בקביעה אם ניתן לאיין את מסוכנותו של הנאשם בחלופת מעצר אם לאו." [שם, פסקה 5 להחלטת כב' השופט חשין].

ראו גם:

גם בש"פ 8788/06 ג'מיל ג'ורבאן נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 5.11.06);

בש"פ 7626/06 פלוני נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 27.9.06);

בש"פ 3228/07 פלוני נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 1.5.07).

ואולם, בשים לב ללוחות הזמנים הממושכים הנדרשים לעריכת תסקירים, לא מצאתי מקום להפנות את המשיב להכנת תסקיר בשלב זה, וסבור אני, בהביאי בחשבון את כל הנתונים, כי ניתן לאשר את החלטתו של בית משפט קמא.

כאמור, ער אני למסוכנות, כמפורט לעיל, ולהעדר אפשרות לאיין באופן מוחלט כל מסוכנות בדרך של חלופת מעצר. אלא בכל חלופת מעצר מדובר באיזון בין סיכונים. לא ניתן לאיין באופן מוחלט כל סיכון והשאלה היא של איזון יחסי בין רמת הסיכון לחובה לשקול חלופת מעצר. חלופת מעצר איננה נועדת אלא ליצור רמה סבירה של ביטחון, להבדיל מוודאות, להשגת מטרות המעצר בדרך אחרת. ראו:

בש"פ 6927/09 פלוני נ' מדינת ישראל (טרם פורסם 7.9.09). פסקה 10 להחלטת השופט מלצר;

בש"פ 2663/09 מדינת ישראל נ' פלוני (טרם פורסם, 29.3.09) פסקה ח' להחלטת כב' השופט רובינשטיין.

בש"פ 7206/10 מדינת ישראל נ' רומן אגרונוב (24.10.10), פסקה 20 להחלטת כב' השופט מלצר;

בש"פ 6239/11 פלוני נ' מדינת ישראל (13.9.2011).

"לא אחת נפסק כי לא ניתן להפיג לחלוטין כל חשש כאשר נאשם משוחרר לחלופת מעצר. השאלה המרכזית היא האם יש בחלופת המעצר העומדת על הפרק כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו ואת החשש מפני הימלטותו מהליכי שפיטה ברמה "סבירה" או "מתקבלת על הדעת" (בש"פ 5674/13 מדינת ישראל נ' כהן [פורסם בנבו] (22.8.2013)). במקרה דנן, בהתחשב בכל הנתונים, נראה כי הסיכון, ככל שהוא קיים, הופג במידה סבירה באמצעות תנאי השחרור". [בש"פ 3648/14 מדינת ישראל נ' עביד (החלטה מיום 22/05/14)].

במקרה שבפני, סבור אני כי הפתרון אליו הגיע בית משפט קמא הוא פתרון מידתי, המאזן בצורה ראויה את המסוכנות, זאת הגם שלא הוגש תסקיר מבחן ומהטעמים שפורטו לעיל. כפי שצוין, מדובר באדם ללא עבר פלילי. אמנם התנהגותו

מצביעה על אובססיביות ומסוכנות, ואולם מעצר הבית המלא, כפי שהורה בית משפט קמא, מספק הבטחה ברמה סבירה המאפשרת פיקוח על המשיב ועל תנועותיו. יש לקוות, כאמור, כי תקופת המעצר בה היה המשיב נתון, תהווה עבורו גורם מרתיע, וכן הידיעה כי אם יפר את תנאי השחרור, ייעצר שוב.

בסיכומי של דבר, מכל הטעמים שפורטו, החלטתי להותיר את החלטת השחרור נשוא הערר בעינה. יודגש כי התקנת פיקוח אלקטרוני, כמו גם קיום יתר תנאי השחרור (בטוחות וכיוצ"ב) מהווים תנאי לשחרור, ורק לאחר שיוסדרו כל התנאים יבוצע השחרור בפועל.

בכפוף להבהרה דלעיל, הערר נדחה.

ניתנה היום, ה' חשוון
תשע"ה, 29 אוקטובר
2014, במעמד הצדדים ובאי
כוחם.
ר' שפירא, ס. נשיא